

Beeldspraak en stijlfiguren in het nieuws

Vorbereiding:

- Zorg voor voldoende dag- en weekbladen en de beschikbaarheid van nieuwssites.
- Bestel kosteloos nieuwstijfels op papier of digitaal met de [Nieuwsservice](#)
- Verzamel voorbeelden van nieuws

Onderwijsniveau: Voortgezet onderwijs

Vak: Nederlands

Lesduur: 50 minuten

Leerdoel: leerling herkent beeldspraak en stijlfiguren en is zich bewust van het effect

Werkvorm: klassikale introductie en afsluiting, kern in kleine groepjes

Introductie (10 minuten)

Beeldspraak stijlfiguren worden gebruikt door schrijvers en sprekers om de taal levendig te houden. In nieuwsmedia zie je bijzondere formuleringen terug: weloverwogen stijlkeuzes om de lezer meer in het verhaal te trekken. Je kunt grofweg twee typen van deze formuleringen onderscheiden: **beeldspraak** en **stijlfiguren**. We noemen een paar voorbeelden

Beeldspraak

- **Vergelijking:** Je vergelijkt iets met iets anders op basis van een overeenkomst. *Hij is zo koppig als een ezel.*
- **Metafoor:** Je noemt iets anders op basis van een overeenkomst. *Het is hier een zwijnenstal.*
- **Personificatie:** Je kent een niet-levend onderwerp menselijke eigenschappen toe. *Het geluk lacht je toe.*
- **Metonymie:** Je noemt alleen een onderdeel of juist een veel groter geheel in plaats van het precieze onderwerp. *Wil je nog een kopje? Of Nederland speelt vanavond tegen Spanje.*

Stijlfiguren

- **Eufemisme:** Verzachtende uitdrukking. *De penningmeester heeft onzorgvuldig gehandeld.*
- **Hyperbool:** Overdreven uitdrukking. *We wachten al een eeuwigheid.*
- **Retorische vraag:** Vraag waarop je geen antwoord verwacht. *Wil je soms ziek worden?*

Kern (25 minuten)

1) Ga op zoek in verschillende nieuwsartikelen naar voorbeelden. Vul onderstaand schema in.

a. Beeldspraak of stijlfiguur (incl. bron, datum & auteur)	b. Type beeldspraak of stijlfiguur	c. Letterlijke betekenis	d. Effect

2) Bedenk passende beeldspraak of stijlfiguren bij een onderwerp uit het nieuws.

Afsluiting (15 minuten)

Bespreek de gevonden voorbeelden klassikaal.

Differentiatie

- Beeldspraak wordt ook vaak gebruikt bij framing. Laat leerlingen zoeken naar positieve voorbeelden van framing en framing met een negatieve lading.
- Ga op zoek naar voorbeelden in radiofragmenten. Op deze manier werkt u met uw leerlingen ook aan luistervaardigheid.
- Laat leerlingen een artikel schrijven met overdreven veel beeldspraak en stijlfiguren